

Motion

1982/83: 166

Allan Ekström m. fl.

Ändring av bevissäkringslagen

Den år 1975 antagna bevissäkringslagen – som äger tillämplighet inom praktiskt taget hela skatte- och avgiftsområdet – gör det formellt möjligt att med våld tränga sig in i en enskild persons bostad för att *eftersöka* bevismedel utan att det föreligger någon som helst misstanke om brottsligt förfarande. Detta intrång i den enskildes hemfrid är av samma slag som husrannsakan enligt rättegångsbalken; för företagande av sådan åtgärd krävs emellertid bl. a. att det förekommer anledning att det förövats brott av viss svårighetsgrad. Eftersökning – ett förledande ord för vad åtgärden i själva verket innebär – kan också äga rum på "den granskades" kontor eller på kontor tillhörigt den som har uppdrag av den granskade i dennes verksamhet.

Bevissäkringslagen innehåller även andra instrument för att tillgodose det allmännas skatteintresse, nämligen beslag och försegling. Ej heller här krävs misstanke om brott.

I förbigående må nämnas att företagande av taxeringsrevision hos tidningsföretag ej utan vidare visat sig förenligt med grundlagsreglerna om anonymitetsskydd hos massmediaföretag samt att den situationen icke särskilt berördes vid lagens antagande, nämligen att granskningsledaren befinns ha fått tillgång till material som innebär misstanke om ett helt annat slags brott än det som kan sägas ha anknytning till själva lagen, t. ex. utpressning eller förskingring.

Det är icke förenligt med rättssäkerheten att den enskilde skall kunna utsättas för en sådan allvarlig *inskränkning* i de grundläggande fri- och rättigheterna som bevissäkringslagen innebär (RF 2:6) utan att han ens kan tillvitas misstanke om brott. I alldeles särskilt hög grad gäller detta institutet eftersökning, som är av samma natur som husrannsakan.

Den omständigheten att lagen hittills lär ha tillämpats i begränsad omfattning kan självfallet icke åberopas till försvar för lagen.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

- 1) att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring i bevissäkringslagen så att lagen skall tillämpas endast om skäligen misstanke om brott föreligger.

- 2) att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring i bevissäkringslagen så att beslut om säkringsåtgärd får fattas endast av länsskatterätt.

Stockholm den 10 januari 1983

ALLAN EKSTRÖM (m)

ALLAN ÅKERLIND (m)

MONA SAINT CYR (m)